

SZÖVEG –
SZABÓ EMESE

SZABADSÁG HAZAI TÁJAKON

Újra kinyílt az ország, a hazai nyaralás pedig vonzóbb, mint valaha. Ugyan ennek egyik fő oka, hogy a távolabbi utaktól még tartunk, de ha maradunk, rájöhethetünk, hogy Magyarország is sok olyan izgalmas helyszínt rejt, amelyért korábban ezer kilométereket utaztunk. Miért fontos kimozdulni a veszélyhelyzet lezárultával, és mire érdemes figyelni?

◆ MENNI KÉNE

Március végén bezárult a világ, az emberek többsége még a munkahelyére sem járt be, aki tehetett, otthonról dolgozott. Egy kertés házban a helyzetet egyfajta vakációként is föl lehetett fogni, sokan egyenesen azt mondják, hogy a kényszerű karantén alatt kipihenték magukat, úgy mond a kertben nyaraltak. Ez jól hangzik, de a pszichológus kicsit másképp látja. „A karantén egy kényszerű helyzet, egy börtönjellegű magánzárka, nyaralásként felfogni csak egyfajta terelés, egyfajta eszköz a megküzdéshez. Sokan nem értik, hogy a home office után miért kell szabadságra menni. Pedig fontos lenne, mert az otthonlét nem úgy telt, ahogy normál esetben szerettük volna, a gőznek pedig ki kell szabadulnia” – mondja **Faludi Viktória** tanácsadó szakpszichológus, krízisterapeuta. Persze a kimozdulásra készülni kell, mert vele egy másik lélektani fázisba csúszunk át, mentális alkalmazkodóképességünk pedig jó pár hét, de inkább egy hónap múlva kezd el újra működni. Sokan ma is félnek elhagyni otthonukat, keresik a biztonságot. „Ez minden traumatikus élmény után így van, és a járványhelyzet is ilyen krízisállapot volt. Az ilyenkor jelentkező poszttrauma lecsengéséhez minimum fél évre van szükség, ez idő alatt a biztonságkereső viselkedés magától értetődő. Sokan egyáltalán nem mennek nyaralni” – mondja a pszichológus. Pedig utazásra mindenki vágyik, az egyfajta figyelemelterelő cselekmény. Egy élmény, hogy kimozdulhatunk onnan, ahová be voltunk börtönözve.

ITTHON ÉBREDEZÜNK

Azt, hogy az emberek egyre többen ki is mozdulnak, a Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ) mérései is mutatják. „A belföldi vendégek utazási hajlandósága folyamatosan javul, ezt egyértelműen érzékeljük. Vizsgáljuk a turisták motívációs tényezőit, azaz, hogy mi alapján döntenek a nyaralásról. Az első helyen nagyon markánsan jelenik meg a biztonság, főképp ez áll annak háttérében, hogy idén a többség hazai pihenést tervez” – mondja **Könnyid László**, az MTÜ vezérigazgató-helyettese. A mérleg nyelve azért is billen a hazai helyszínek felé, mert a külföldi nyaralás esetén komoly kérdés, mi történik, ha váratlan helyzet áll elő: kell-e karanténba menni, milyen az adott ország kórházi háttere, milyen ellátást kaphat a turista. Ugyancsak motiváció, hogy hazai üdülésre SZÉP-kártya is használható, amelyre év végéig a kormányzati intézkedéseknek köszönhetően megduplázott összeget lehet feltölteni kedvezményes járulékkal.

Míg az egyértelmű, hogy a többség itthon pihenne, a helyszínválasztásban viszonylag nagy a szórás. „Azt látjuk, hogy az aktív időtöltésre mindenhol nagyobb az igény, a szálláskereséskor az emberek jobban megnézik, van-e lehetőség túrázásra, evezésre, kerékpározásra. Új trend az újdonságok keresése is, az iránti vágy, hogy az ország rejtett kincseit, csodáit fedezzük föl. Tehát nem azokat a helyszíneket, amelyek az útikönyvek első oldalain szerepelnek” – mondja **Könnyid László**. Ez a tendencia azért jó, mert segít elkerülni azt, hogy

Kép: MTÜ

a Balatonhoz vagy egyéb vízparti területekhez zúduljanak a turisták. A falusi turizmus az ország minden területén erősödik, de mellette az emberek ugyanúgy foglalják a négycsillagos szállodákat is, ebben nem történt változás. A szakmabeliek viszont úgy látják, a magánszálláshelyek lehetnek a kialakult helyzet igazi nyertesei. A falusi turizmus előtérbe kerülése a helyi termelőknek is kedvez, hiszen a szálláshelyek nagy eséllyel helyiektől veszik meg azokat a termékeket – kolbászt, paradicsomot és paprikát, bármi egyebet –, amelyekből a reggelit készítik a vendégeknek. Ez a „termőföldről az asztalra” koncepció helyben generál bevételt a kistermelőknek is, ami nagy előny, Ausztriában már régen fölismerték, náluk már nagy hagyománya van. A hazai pihenésnek a jövőre nézve is jó hatása lehet, hiszen aki sok év után először nyaral itthon, és elégedett, az később sem feltétlen ül repülőre.

KELLENEK A SZABÁLYOK

Üdüljünk akárhol, a higiéniai szabályok, járványügyi intézkedések betartására a szokásosnál jobban kell figyelni. „A rendszeres kézmosás mindenhol fontos, a szabadtéri helyszíneket, aktív programokat pedig érdemes előnyben részesíteni. A biciklizés, kirándulás, futás és úszás remek választás, de jó bármi, ami nem csoportos tevékenység. Zsebkendőt, maszkot, kézfertőtlenítőt mindig magunknál kell tartani. A benti termeknél előny a nagy tér, fontos a jó átszellőztetés. A légkondicionáló veszélyt csak akkor jelent, ha nincs kellően karbantartva, illetve ha a vendégek közt

van beteg. Ilyenkor a vírust a tünetmentes fertőzött is jobban szétterjesz a légtérben” – mondja **dr. Kádár János** infektológus főorvos. A kisebb forgalmat bonyolító szálláshelyek, falusi vendéglátók emiatt is jobb választásnak számítanak, hiszen az ilyen helyeken eleve kevesebb emberrel kerülünk kapcsolatba. Mivel belső térben az ott dolgozóknak mindenhol maszkot kell viselniük, a személyzettől nem kell tartani, de persze a kellő védőtávolság betartására így is figyelni kell. A svédasztalos megoldásokat is érdemes kerülni, mert az melegágya lehet a fertőzéseknek. Ha ezeket a szabályokat betartjuk, a nyaralás nem jelent veszélyt. ♦

RÁADÁSKÉNT KÖRNYEZETBARÁT

A hazai nyaralás nemcsak biztonságosabb, hanem azért is jó, mert környezetünket sem terheljük egy repülőúttal. Ez a közlekedési mód sokkal károsabb, mint korábban gondoltuk: míg a repülés az összes szén-dioxid-kibocsátás nagyjából 2 százalékáért felel, addig a klímaváltozáshoz az egyéb üvegházhatású gázok és a légtér szennyezése miatt nagyjából 5 százalékban járulhat hozzá. Ráadásul minél rövidebb egy repülőút, arányaiban annál károsabb. Ennek oka, hogy a fogyasztás felszálláskor és leszálláskor a legnagyobb, rövidebb távokon akár a szükséges üzemanyag 25 százalékát is elviheti az út legelső és legutolsó szakasza.

SZÖVEG –
PÁCZAI TAMÁS

MAGYARORSZÁG CSODÁLATOS, FEDEZD FEL!

A sok lemondással járó védekezés eredménye, hogy végre ismét útnak indulhatunk – persze csak óvatosan, és a higiéniaira különösen figyelve. Egyelőre a belföldi utazás a legbiztonságosabb, több helyen még nem tudták megfékezni a járványt, sok külföldi ország nem is fogad vendégeket, és az is előfordulhat, hogy egy külföldi nyaralás után hazaérkezve két hétig tartó hatósági karanténra köteleznek. Itt van hát az ideje végre igazán megismerni Magyarország ezernyi rejtett csodáját. Hazánk a rengeteg természeti és történelmi látnivaló mellett olyan aktív kikapcsolódást ígérő programokat is kínál, amelyekről eddig azt gondolhattuk, hogy az egzotikus utazások sajátosságai. Összeállításunkban a mozgás örömeire fókuszálunk, hiszen bőven van mit bepótolnunk a több hónapos szobafogság után, de a kulturális csemegék iránt érdeklődők, az idősebbek és a legkisebbek sem maradnak hoppon!

◆ ÖRÖKMOZGÓKNAK

Hazánk több ezer kilométer jelölt és jól gondozott turistaúttal rendelkezik, ezek közül a legnépszerűbb az Országos Kékkör, amely az ország legszebb természeti látnivalóit köti össze, mintegy 2550 km hosszan. Három nagy szakasza közül az Országos Kéktúra a legismertebb, érdekessége, hogy az Írott-kőtől a Nagy-Milicig tartó, 1168 kilométeres túra Európa első hosszú távú turistaútja, alapításának éve 1938! Kezdőknek ajánljuk, hogy elsőként az Országos Kéktúra valamelyik szakaszába csatlakozzanak be, mert látnivalókban gazdag és infrastruktúrában a legfejlettebb, erdei pihenőkkel, kulcsosházakkal, szálláshelyekkel és büfékkel. A Rockenbauer Pál Dél-dunántúli

Kéktúra Vas, Zala, Somogy és Tolna megye rejtett kincseit mutatja be 540,7 kilométeres útvonalon Írott-kőtől egészen Szekszárdig, ahol a váratlan kihívásokat rejtő és homokdűnékkel, szikes pusztákkal, mocsarakkal és árterekkel tarkított Alföldi Kéktúra kezdődik, hogy 840 kilométerrel később a Nagy-Milic lábánál zárja a kört.

Tipp: A kektura.hu oldalon található részletes leírások és térképek alapján megtervezhetjük kirándulásunkat, a természetjaro.hu oldalain pedig a Kékkör összes útvonalához találunk friss információkat, útleírásokat.

Kép: Páczai Tamás

Dunakanyar, Nagymaros

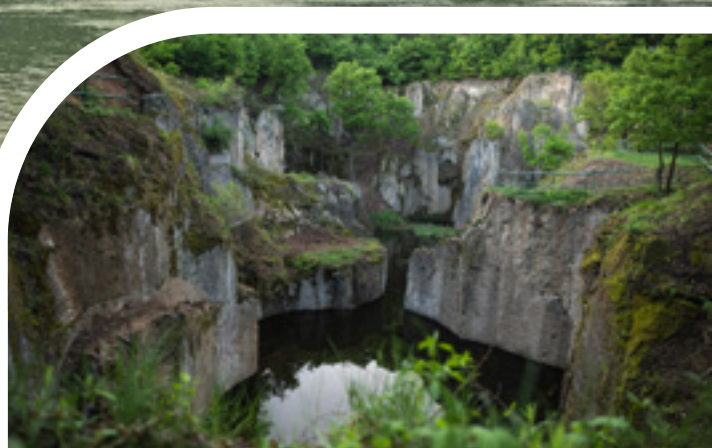
VAD VIZEKEN

A gyors sodrású hegyi patak továbbra is teljes „hiánycikk” Magyarországon, bár a hírek szerint jövőre vadvízi evezőpálya épül a kiskörei vízlépcső mellett. Vadregényes folyókban viszont nagyhatalomnak számítunk! A Szigetköz és a Mosoni-Duna, a Dunakanyar és a Felső-Tisza jól ismert vízitúras helyszínek, idén nyáron érdemes felfedezni kevésbé „járta” folyóinkat is. Ilyen a Körösök vidéke, a vadregényes Bodrog, vagy az Ipoly; a Hernád és a Zagyva pedig elzártsága miatt különleges. Az elmúlt években a Sió-csatornán történtek nagyszabású fejlesztések, a Szekszárdhoz közeli Sióagárdtól egészen a Balatonig túrázhatunk!

A Felső-Tisza mellett csordogáló Öreg-Túr ősi vadonja a trópusokat, esőerdőket idézi meg páratlan fajgazdagságával. Evezés helyett érdemes időnként a folyó lassú sodrására bízni magunkat, és csendben megfigyelni a tőlünk karnyújtásnyira előbújó poszátákat, jégmadarokat, szitakötőket.

Tipp: Az utazás tervezéséhez használjuk a Magyar Kajak-Kenu Szövetség védjegyével működő vizi-turapont.hu oldalon található leírásokat, a vizi-turatervezo.hu interaktív felületén pedig méterről méterre tervezhetünk túrát a szövetség által minősített csónakházak, valamint kulturális látnivalók és szálláshelyek összefűzésével.

Megyer-hegyi Tengerszem

VASALT ÚT

A via ferrata mint sport a Dolomitokban született meg közel száz éve, az Alpok pásztorai azonban évszázadok óta használnak sziklafalba épített, biztosított ösvényeket a nyári szálláshelyek eléréséhez. A meredek sziklafalakon teljesített túra igazi extrém kaland, kezdőknek kizárólag szakvezetővel és megfelelő felszerelésben ajánlott, de a különböző nehézségű útvonalak között bátortalanabbak is találhatnak könnyen teljesíthetőt. Magyarországon 2013-ban épültek az első útvonalak a cseszneki Kómosó-szurdokban, majd ezeket újabbak követték Tatabányán és a Cuha-völgyben, így a sport itthon is egyre nagyobb népszerűségnek örvend. A legújabb útvonal a csodálatos Megyer-hegyi Tengerszemben épült ki, itt idén júliustól várják a túrázókat.

Tipp: Az itthoni via ferraták legkönnyebb szakaszait 6-7 éves gyerekekkel is lehet teljesíteni.

Az összes helyszínt a vasalturak.hu weboldal fogja össze, ezen keresztül foglalhatunk előre túrákat és bérelhetünk felszerelést.

KEREKEZZÜNK!

Még mozgalmasabb, élménydúsabb vakációnk lesz, ha kerékpártúránkat vízpartok közelébe tervezzük. A folyószabályozások miatt országsszerte több ezer kilométer árvízvédelmi töltést építettek, amelyek nagy része kerékpárral járható, a legnagyobb tavainkat megkerülő kerékpárutak pedig fejlett infrastruktúrával rendelkeznek. Jó hír a családosoknak is, hogy elkészültek a Tisza-tó kerékpáros hídjai Tiszaújváros és Abádszalók között, így júliustól a gépkocsiforgalomtól teljesen elválasztva tehetjük meg a 70 km hosszú kis kört és a 90 km hosszú nagy kört a tó körül.

Elektromos rásegítésű hegyi kerékpárokkal magashegységeink rejtett ösvényeit fedezhetjük fel, korábban ezek csak fizikailag felkészültebb, gyakorlott kerékpárosok számára voltak teljesíthetőek. Egyre többen szerveznek ilyen jellegű, vezetett túrákat – például a Pilisben, a Mátrában és a Bükkben –, amit azért is érdemes kipróbálni, mert a magasabb részeken több fokkal hűvösebb van nyáron.

Tipp: A kepmas.hu turisztikai mellékletében részletes ajánlót olvashatnak a témában, aktuális információkkal és programokkal, egyebek mellett a Felső-Tisza, a Tisza-tó és a Dráva vidékéről.

CSILLAGTÚRÁK ÓVATOS DUHAJOKNAK

Az augusztusi éjszakák legnagyobb sztárjai a Perseidák hullócsillagai. Megfigyelésük romantikus nyári élmény, főleg, ha körültekintően választjuk meg a helyszínt. A nagyvárosi, erős közvilágítás ugyanis eltakarja előlünk a lényeg nagy részét, de szerencsére itthon még találhatunk fényszennyezéstől mentes helyszíneket.

Hortobágy

Az ilyeneket a Nemzetközi Sötét Égbolt Szövetség Csillagoségbolt-parkoknak nevezi, a szervezet szigorú szempontok alapján ítéli meg egy-egy helyszínt. A Zselic 2009-ben nyerte el a megtisztelő címet, jelentőségét mutatja, hogy ezzel az első minősített európai csillagpark a Kaposvárhoz közeli dombság; a jegyárakat és az információkat itt találjuk: zseliccsillagpark.hu. A Zselic után a Hortobágy kapta meg a csillagpark minősítést 2011-ben, 2017-ben pedig a Bükk-hegység gazdagított Csillagoségbolt-park címmel, itt jelenleg is építik Répáshuta közelében a nagyközönséget fogadó csillagdat. Infók: hortobagy.csillagpark.hu és bukksillagpark.hu

Tipp: A lightpollutionmap.info oldalon nagyfelbontású térképen kereshetjük meg hazánk csillagok megfigyelésére alkalmas sötét égboltos területeit. Magyarország első számú, komplex csillagászati ismeretterjesztő centruma a Pannon Csillagda Bakonybéli. Kiállításaira és programjaira érdemes ellátogatni a gyerekekkel (csillagda.net).

BOROS BARANGOLÁSOK

Ha már csillagmustra, Egerben, az Eszterházy főiskola kupolájában található az ország legrégebbi csillagvizsgálója, hős városunkban azonban a pohár fenekén is egri csillagot mustrálhatunk. A híres bikavér párjának szánt fehér boros házasítást nevezik a helyi borászok egri csillagnak, de mellette természetesen más típusokat is kóstolhatunk a hatalmas riolittufa pincékben, a Nagy-Eged hegy tövében, vagy éppen Egerszalókon.

Zemplén Kalandpark, Sátoraljaújhely

Nagyobb borvidékeink felkészülten várják a kirándulókat nemcsak borral, hanem kulturális programokkal, tanösvényekkel és kitűnő éttermekkel is. Sopron, Eger, Tokaj, a Balaton-felvidék vagy Villány szőlőt gyalogosan vagy kerékpáron érdemes „beborongolni”, ha teljes élményre vágunk.

Tipp: Szekszárdról és a Hajós-Bajai borvidékről a 100. oldalon találnak részletes ajánlót!

MAGYAR CAMINO

„Indulj el, hogy megérkezhess!”, „Isten lecsillapítja a zaklatottakat, és felzaklatja a nyugalomban élőket”, „Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra”. Magazinunk május-júniusi számában ajánlottuk a legnagyobb hazai zarándokutakat, amelyek teljesítése az elmélkedésen és a bennünk lévő létra felfedezésén túl jól tesz az egészségünknek, ráadásul a kulturális ismereteinket is bővíti. A Mária út, a Szent Erzsébet út vagy a Szent Jakab zarándokút mellett személyes kedvenceink a Középkori Templomok Útjának szatmári szakaszai, ahol hazánk több száz éves fakazettás, fa harangtornyos, freskókkal díszített templomaival ismerkedhetünk meg faluról falura.

Tipp: Zarándokút vonalakat bemutató cikkünk online verzióját itt olvashatják: bit.ly/Zarandokutak

TIPEGŐKKEL IS

A pandémia árnyékában sok család dédelgetett kovászt a spájzban, szépen nőnek a paradicsompalánták az erkélyen,

metéőhagyma az ablakban. Most kimozdulhatunk és az egész családdal megnézhetjük, hogyan működik ez olyan falvakban, ahol már évtizedek óta a nagyvárosi életet ökológiai gazdálkodásra cserélő családok élnek. Gyűrűfű, Nagyszékely, Visnyeszéplak és Máriahalom gazdaságaiban a hagyományos állattartás és növénytermesztés kulisszatitkait leshetjük el, és a helyiek általában felkészültek a vendéglátásra, több helyen tanösvényeket, vendégházakat, kulturális és gasztronómiai programokat találunk.

Tipp: Az ökofalvak feltérképezéséhez használjuk az elofaluhalozat.hu térképét, leírásait és linkjeit.

KALANDOK FÖLDÖN, VÍZEN ÉS LEVEGŐBEN

Az itthoni kalandparkok koronázatlan királya a sátoraljaújhelyi Zemplén Kalandpark az ország leghosszabb libegőjével, a két hegyet összekötő kötélpályával, bobszánkával, kilátóval. Ezenkívül számos tematikus parkot találunk, amely aktív kikapcsolódást kínál az egész családnak. Ilyen Magyarország őslényparkja Reziben, a kislődi Sobri Jóska Élménypark elektromos kisautózással, a Zamárdi Kalandpark vízi dodzsemmel, a balatonfűzfői Serpa Kalandpark drótköteles csúszdákka, hogy csak néhányat említsünk.

Tipp: Páratlan élmény végigsétálni egy jól megtervezett lomkoronaszétányon is, több jó példát is találunk erre, itthon például Makón, Gyomaendrődön, Pannónhalmán, Kaszón vagy Ipolytarnócon. ♦

SZÖVEG –
SZABÓ EMESE

A VENDÉGLÁTÁS FOLYTATÓDIK

A két hónap házi karantén mindenkit megviselt, a turizmus leállása a vendéglátóknak is föladta a leckét. Mi történt ez idő alatt a házuk táján, és a nyitás után mivel várják a hazai közönséget? Egy séf, egy borász és egy polgármester osztotta meg velünk tapasztalatait, terveit.

FELTÖLTŐDÉS ÚJABB 15 ÉVRE

Június eleje óta egyre több hely várja újra a vendégeket, ami hatalmas fellélegzés azt követően, hogy március közepén az éttermek, vendéglátóhelyek lehúzták a rolót, a szálláshelyek pedig bezártak az utazók előtt. Egyedül azok az éttermek működhettek, amelyek át tudtak, illetve át akartak állni házhozszállításra, vagy vállalták, hogy átmenetileg vendégeik kezébe adják a kávékat vagy az ebédmenüt. Ezt egy Michelin-csillagos étterem nyilván nem teheti meg, de ez nem jelenti azt, hogy séfje otthon unatkozik. „Tudom, furcsán hangzik, de ez volt életem egyik legszebb időszaka, ennyi pihenési lehetőségem az elmúlt 15 évben biztosan nem adódott. De most már elég volt, kipihentem magam, várom a következő 15 évet” – mondja **Veres István**, a Bábel séfje, az idei Bocuse d'Or magyar döntőjének nyertese. A szakács az aktív pihenést kedveli, rengeteget sportolt, szakmailag is fejlesztette magát. Mint mondja, nagyon sok könyve van, gyűjti őket, de olvasni alig van ideje. A sok mozgás mellett most ezt is bepótolta. „Szerintem sok ember élte meg hasonlóan ezt az időszakot. Kicsit magunkba szálltunk, körülnéztünk, elgondolkodtunk a jövőről. Persze tudom, hogy az éttermeknek nem tett jót a vészhelyzet, sokan tönkre is mentek, és van esély arra, hogy a helyeknek a nyitás után lesznek anyagi gondjaik” – mondja. A séf a Bábel belső tereit egészen addig nem nyitná meg, amíg a korábbi formájukat nem tudják hozni, úgy érzi, a maszk nem összeegyeztethető a fine dininggal. Az élet persze nem áll meg, 20-25 fős teraszukon egy erősebb

bisztróvonalat képviselnek, egyszerűbb ételekkel, egyszerűbb filozófiával már június vége óta várják a hazai vendégeket. Cél az is, hogy a csapatot ezzel egyben tartsák egészen addig, amíg az élet visszatér a régi mederbe. A séf októberre jósolja a teljes nyitást, addigra térhetnek vissza a külföldi turisták. Készülne a Bocuse d'Or észtországi európai válogatójára is, aminek időpontját még nem véglegesítették: a májusban lefűjt szakácsversenyt valószínűleg szeptemberben pótolják, de lehet, hogy későbbre halasztják.

MINŐSÉGI PROGRAMOK A BOR MELLÉ

A járvány a borászok lába alól is kihúzta a talajt, de a szőlővel kapcsolatos teendők miatt ők sem unatkoztak. „Kezdetben idegeskedtünk az egészségügyi veszélyek miatt, de ezt relatíve hamar felülírták a szőlőmunkák. Az ültetvényen eleve több méteres távolság van az emberek között, így kint lehetett az egész borászati csapat. Mi is többet voltunk a szőlőben, mint normális időben, és ez nagyon jólesett” – mondja **ifj. Heimann Zoltán**, akinek családja 1758 óta veszi kézbe a metszőollót Szekszárdon. A borász úgy látja, a járvány piaci hatása még kérdéses, de az biztos, hogy az idei évre, és talán még a következőre is rányomja bélyegét. A forgalom a gasztropiac szinte teljes kiesése miatt visszaesett, ezt a helybéli értékesítés tudja valamennyire ellensúlyozni. „A pünkösdi hétvége már nagyon jól sikerült, 500 vendég fordult meg a présházunk teraszán. Látszik, hogy az embereknek nagy igénye van a kimozdulásra, a minőségi programokra.

Kép: Páczai Tamás; panyolafeszt.hu

Veres István

ifj. Heimann Zoltán

Muhari Zoltán

Június végén megrendeztük a már hagyományos, 11 kilométeres birtoktúránkat, július elején pedig kertmozi lesz a prэшázunk teraszán. Az Akik maradtak című filmet vetítjük, Tóth Barnabás filmrendező is a vendégeink között lesz. Augusztus végén raklapi színpadunkon a Sárík Péter Trió fog játszani” – sorolja a borász. A szabályok persze szigorúbbak, mindenkitől kérnek regisztrációt, elkerülve azt, hogy egyszerre túl sokan keressék fel prэшázukat. Ezenfelül a pincetúrán csak maszkban lehet részt venni. A borász optimista, mint mondja, a járvány miatt a vendégekben is felértékelődik a személyesség, ami miatt a családi borászatok, minőségi éttermek, a kisebb szálláshelyek kerülhetnek előtérbe.

FESZTIVÁL NÉLKÜL IS ÉLMÉNY

A vendégeket az ország keleti csücskében is várják, mindenhol igyekeznek kiheverni a koronavírus miatti kieséseket. „A járvány hirtelen és felkészületlenül ért minket is, eleinte csak a vészhelyzet kezeléséről szólt az életünk, hamar bezárt az óvodánk is. Pár hét után már tudtunk mással is foglalkozni, láttuk, hogy bajba kerülhet az idei fesztiválunk, ami nálunk az év legnagyobb eseménye” – mondja **Muhari Zoltán**, Panyola polgármestere. A vészhelyzet nem sokkal a hagyományőrző farsang után indult, a település alig tudta kipihenni annak fáradalmait. „A rendezvény annyira jól sikerült, hogy még a nyíregyházi falumúzeumba is meghívtak

bennünket, ott is tartottunk maskarás felvonulást. Ez a szamosháti hagyomány kicsit hasonlít a mohácsi busójáráshoz, de persze sokkal kisebb rendezvény” – magyarázza a polgármester. A farsang után már a gyereknapot sem merték megtartani, a focitornájukat pedig eltolták június végére: a járási sporteseményre 30-40 csapat érkezett. Augusztus eleji fesztiváljukat jövőre halasztják. „Úgy gondoljuk, az a fesztivál tud értéket képviselni, amelyik nagyon széles körből merít, művészeti értéket hordoz. Az egyik család például évek óta autós mozit csinál, de úgy, hogy gyerekeknek képzitenek autót kartonból, azokat ki is festik. A kicsik sötétedés után, az esti órákban nézhetnek onnan mesét” – mondja a polgármester. A fesztivál halasztása persze nem jelenti azt, hogy Panyola nem várja a vendégeket, sőt. A turisták már a pünkösdi hosszú hétvégén megjelentek, azóta is sokan érkeznek. A település híres pálinkaüzeme és kézművesháza mellett rengeteg aktív programot kínál, vadonatúj túrabicikliket is lehet bérelni, hamarosan terebringák is megérkeznek. Olyan kerékpáros-útvonalakat is összeállítottak, amelyek Szatmár rejtett kincseit – köztük középkori templomokat és kastélyokat – mutatják be. Beszereztek kerékpárszállító járművet is, ami lehetővé teszi, hogy a vendégek messzebb, akár 20-50 kilométerre elmenjenek Panyolától, és ott fedezzék fel a látványosságokat, illetve a gasztronómiai különlegességeket. ♦

SZÖVEG –
PÁCZAI TAMÁS

MINIVAKÁCIÓK

Tipppek hétvégékre

◆ INDULÁS ELŐTT

Hívjuk össze a családi kupaktanácsot, és döntsük el, hogy aktívan szeretnénk kikapcsolódni, vagy csak egy nagy vízparti lubickolásra és lánogosra vágyunk. Fontos, hogy egyféle kikapcsolódás mellett döntsünk, hiszen egyetlen napba nem fér bele a kirándulás, a félnapos strandolás, hogy közben még három múzeumot is megnézzünk az ebéd, fagyí és vacsoraszünetek között. Lakóhelyünkhöz közeli – egynapos kirándulás esetén

Sokan kénytelenek rövidebbre fogni a nyárra tervezett pihenést, az óvatosabbak inkább otthon maradnak, esetleg egynapos vagy hosszú hétvégés kirándulással terveznek. Kikapcsolódásnak tökéletes lehet, ha okosan szervezzük meg a rendelkezésünkre álló szűk időt. Nézzük a részleteket!

100 km, vagy 1 órán, hosszú hétvégére 200, vagy 2 órán belül elérhető – úticélt válasszunk, így elkerülhetjük, hogy fáradtan érkezzünk meg pihenni. Az útvonaltervező programok átlagoló számítása a gyakorlatban nem mindig precíz, hiszen az algoritmusok a kávészünetet, torlódást, kisgyerekesek esetén a pelenkacserét nem számolják, így érdemes legalább 20-30 százalékkal több idővel tervezni a gyakorlatban.

Kép: Páczai Tamás

A Külső-tó, a Tihanyi Apátság, a Balaton és Balatonfüred látványa a Sajkodhoz közeli Örtrony kilátóból nézve

NE KÉSZÍTSÜNK HOSSZÚ BAKANCSLISTÁT!

Egy hosszú hétvégébe sem fér bele több 2-3 látnivalónál, egy napra egy, jól megválasztott helyszínnel készüljünk. Sokkal teljesebb élményünk lesz és attól a kudarctól is megkíméljük a családot, hogy kevés pipa kerül a listára. Legyen B tervünk!

Az időjárás keresztülhúzhatja számításainkat, ezért legyen a tarsolyban egy alternatív lehetőség, ha a hidegebb, esős időjárás ellehetetleníti a tervezett strandolást vagy gyalogtúrát.

Indulás előtt is gondoljunk a koronavírus megfékezéséhez szükséges óvintézkedésekre. A csodasmagyarorszag.hu #itthonbiztonságos menüpontjában találjuk a biztonságos utazáshoz szükséges legfrissebb ajánlásokat. Éttermek, múzeumok meglátogatása előtt tájékozódjunk a nyitvatartásról, a koronavírus miatt több múzeum újranyitása bizonytalan, és sok étterem idén már zárva marad.

SZÁLLÁSKERESÉS

Valószínűleg a legtöbb szállásadó idén nyáron túlterhelt lesz, és főszezonban kevés helyen van lehetőségünk csak egy éjszakára foglalni. A Szállás.hu, Booking.com, Airbnb.com mellett érdemes körbenézni a választott úti cél vagy az ahhoz közel eső város, falu honlapján is, sok kisebb vendégház és panzió nem regisztrál a nagy szállásportálokra, viszont a helyi felületeken megtalálhatjuk őket.

Tipp: Keressünk rá a kiválasztott szálláshelyre, ideális esetben megtaláljuk a weboldalukat, így közvetlenül foglalhatunk, vagy érdeklődhetünk.

Sátrazhatunk, kempingezhetünk is! Azonban időben nézzük át az udvaron vagy a nappaliban eszközeinket, ne a vadon közepén szembesüljünk azzal, hogy hiányzik a tartóoszlop, elromlott a hálósásk cipzárja.

Kenuval az Öreg-Túron

TERVEZZÜNK PROFIN, UTAZZUNK „ZÖLDEN”!

Óvjuk magunkat a digitális zajtól! Keresés közben túl sok információval és fizetett hirdetéssel találkozunk, ezek egyrészt zavaróak, másrészt könnyen „félretervezhetünk”, vagy már a laptop előtt ülve feladjuk a hétvégi kiruccanást. A Magyar Turisztikai Ügynökség egy remekül szerkesztett honlappal segíti utazásunk szervezését. A csodasmagyarország.hu felületén részletes leírásokat, programokat, túra- és szállásajánlókat találunk minden tájegységünkről, regisztráció után pedig egy interaktív térkép segítségével megtervezhetjük és el is menthetjük az utazást.

Használjuk a tömegközlekedést! Időt, de főleg energiát spórolhatunk, a nagycsaládosokat érintő kedvezményes jegyekkel pedig költséghatékonyan akár a fél országot átutazhatjuk. A vasúttársaság és a Volánbusz is fokozott biztonsági és higiéniai intézkedésekkel, sűrűbb és színvonalasabb járatokkal készült a nyárra, járataik biztonságosak. Az intézkedésekről bővebben: utazzvelunkbiztonsagban.hu.

Vigyünk magunkkal kerékpárt! Vonattal legnagyobb tavainkhoz kedvezményes jeggyel szállíthatjuk, de a tökérléseken kívül városnézésre, vagy egy borvidék felfedezésében is hasznos társunk lehet. Utazás előtt gondosan vizsgáljuk meg a biciklik műszaki állapotát, de a legjobb, ha szervizbe visszük, lehetnek ugyanis olyan rejtett hibák, amik csak tartós használat közben derülnek ki.

TIPPEK AZ OKOS HELYSZÍNVÁLASZTÁSHOZ

Idén valószínűleg kevésbé lesz népszerű a bizonytalanabb külföldi utazás, de Magyarországon is számos, olyan rejtett kincset fedezhetünk fel, ami legalább ugyanolyan izgalmas élményt ígér, mintha távoli tájakra utaznánk. Kézenfekvő választás a Balaton, a Fertő, a Velencei-tó, de mindezek mellett is érdemes felfedezni kevésbé látogatott, új helyeket. Ajánlónkban ezek megtalálásában segítünk, országrészenként ajánlunk különleges helyszíneket.

1. Közép- és Nyugat-Dunántúl —————
Elkényeztetett régiók, hiszen a nagyvárosoktól majdnem karnyújtásnyira van a Balaton vagy a Fertő tó. A jolly joker azonban a Balaton-felvidék mesevilága: a Hegyestű, a Káli-medence mandulásai, kötengerei és éttermei, a dörgicsei levendulás, a Szent György-hegy bazaltorgonái, a Badacsonyi pincéi, a nagyvázsonyi vár és a keszthelyi Festetics-kastély említése csak a jéghegy csúcsa. A Művészetek Völgye idén elmarad, de a több mint 30 éves múlttal rendelkező fesztiválnak otthont adó Kapolcs, Vigántpetend és Taliándörögd rutinos a vendéglátásban, sok szálláshellyel és kempinggel várják a látogatót, valamint kisebb rendezvényekből sem lesz hiány idén nyáron. Érdemes ide szervezni hétvégénket, hiszen a Balaton is elérhető közelségben van, ha lubickolni szeretnénk. Szintén jó célpont lehet Sümeg és a városhoz közel eső magányos tanúhegy, a Nagy-Somló, ahol kitűnő és természetes borokat kóstolhatunk – a somlói borvidék egésze hamarosan kizárólag biogazdálkodásban termeli a szőlőt és készíti borait.

A hagyományos gazdálkodást, csodálatos templomokat, a falusi életet és a háborítatlan természetet élvezhetjük az ország egyik legelszigeteltebb vidékén, a szlovén-osztrák-magyar hármashatárnál található Órségben. Az egyik különlegessége a szőcei láprét, élővilágát egy pallósoron áthaladó tanösvényen ismerhetjük meg. Az Órségi Nemzeti Park nemrég európai bölényeket telepített vissza egy 70 négyzetkilométeres területre, amely ugyan szigorúan védett és csak kutatók léphetnek be, a közeli Szalafő bemutatóhelyén azonban megtekinthetjük a ritka állatokat. Az orseg.hu kitűnő honlapján lépésről lépésre megismerhetjük ezt a felfedezésre méltó ősi tájat, és kitűnő szálláslehetőségeket is találunk.

Villányi prэшázak

Békésszentandrásra megnézhetjük a maga idejében rekordnak számító duzzasztóművet, amivel hajózhatóvá vált a Hármaskörös, a 25 éve működő kézműves sörfőzdeben pedig bevásárolhatunk az esti grillezéshez. Szarvas és Békésszentandrás környékén érdemes a folyóparti üdülőtelepek vendégházaiba foglalni, hiszen jó esetben saját stégünkről ugorhatunk fejest a Körösökbe. Ha nem jön össze, akkor sincs baj, több tiszta és ingyenes fővenystrandot találunk a folyók partján, vagy elmehetünk a közeli Gyomaendrőd, Cserkeszőlő, Lakitelek, Martfű termálstrandjaira.

2. Dél-Dunántúl Villány Pécshez van a legközelebb, de Szekszárdtól, Kaposvártól, Nagykanizsától vagy akár Bajától is elérhető közelségben van. Legdélebbi borvidékünk manapság sokkal többet jelent, mint ódon prэшázak és modern pincészetek összességét. Gyönyörű, dombos-tájkas, műemléki védettség alatt álló, többszintes pincesorok, elhivatott, kreatív borosgazdák – nem véletlenül kanyarog itt Magyarország első borútja. A hagyományos falusi vendégfogadó helyek mellett megtalálhatóak a világtrendeket építészeti és szolgáltatásaikban is követő szállodák, csúcsgasztronómia kínáló éttermek. A védett villánykövesdi pincesor vagy a Szársomlyó gyalogszerrel is bejárható, Siklós és Harkány termálfürdői pár perces autózással elérhetőek. Hosszabb hétvégén érdemes elkalandozni a közeli Ormánságba is Villányból, a tájegység közepén található Kémesen, Szaporcán és Técsőn hagyományos faluszerkezetet, talpas tájházakat találunk, Sellyén termálfürdőt, Drávasztrán pedig kitűnő horvát éttermet és kultúrát

3. Dél-Alföld Szarvason található a történelmi Magyarország középpontja, de egyben az Alföld közepének is tekinthetjük, a nagyobb városoktól nagyjából hasonló távolságra van. A Körösök vidékének fővárosa büszkélkedhet ezenkívül az ország legnagyobb arborétumával, a mellett található Mini Magyarország makettparkban épített csodáink aprólékosan kidolgozott, kicsinyített másai között sétálhatunk, nyári esteken újra élvezhetjük a Szarvasi Vízi Színház előadásait július 15-től 28-ig naponta, díszletként a holtág mocsári ciprusai szolgálnak. De itt találjuk az ország egyetlen működőképes szárazmalmát, a közeli

4. Észak-Magyarország A Mátra, a Bükk és Tokaj világörökségi vidékét nem mellőzve mi a Felső-Tisza vidékét emeljük ki az északi vidékről. Autóval Egerből, Miskolcra, Nyíregyházára és Debrecenre is könnyen elérhető, és annyira egyedi hangulata van, hogy inkább áll közelebb Erdélyhez vagy Kárpátaljához, mint hazánk többi tájegységéhez. Itt még előfordul, hogy esténként a legelőről hazatérő tehenek vagy birkák okoznak forgalmi dugót a kisebb falvakban, és a szállásunkon élénk kerülő étel vagy ital itt általában háztáji. Amilyen komótosan csorog az Öreg-Túr Túrístvánditól Panyoláig, annyira fogunk mi is lelassulni ezen a vidéken, főleg, ha egy kenuban csak rábízunk magunkat a vadregényes folyó tempójára. A Felső-Tisza hazánk egyik legszebb víziútja. Tiszabecsnél és Vásárosnamény-Gergelyiugornán jól felszerelt csónakházakból indulhatunk túrázni, különböző nehézségű útvonalakon felfedezve a Túr és a Szamost is, vagy lecsoroghatunk egészen Tokajig, út közben csodás, fehér homokos partszakaszok fognak strandolásra csábítani.

A folyókat kísérő aszfaltozott töltésukorának hossza mintegy 250 kilométer, ami kerékpározáshoz tökéletes, főleg, hogy a mosolygó szentek temploma Csarodán, a „mezitlábas” Notre-Dame Tákoson, Nagyszekeres kis szigeten emelt gótikus temploma csak néhány a 64 épület közül, amelyek a Középkori templomok útját alkotják, és ezek nagy része egynapos bringatúrával is felfedezhető. Az aprófalvas vidéken a helyiekkel való találkozások teszik valóban feledhetetlenné az itt töltött napokat: kedvünkért lepényt sütnék, kötött-tészta leves, töltött káposzta kerül az asztalra, az esti, ráérős beszélgetések kísérője a híres nemtudom szilvából készült pálinka, reggelink a szurokfekete lekvár lesz. ♦